

Katujen ja teiden pihaliittymien auraamisen ja lumen poistamisesta

94/55.552/2018

TEKL 01.11.2018 § 137

Lapin eläkeläisjärjestöjen neuvottelukunta on lähestynyt kirjeellään Lapin kunnanhallituksia pihaliittymien aurausvallien poistosta (**liite 1**).

Suomen kunnissa noudatetaan lainsäädännön mukaista vastuujakoa talviaurauksessa. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan kiinteistön omistaja vastaa kustannuksellaan tonttiliittymän rakentamisesta rakennetun kadun ajoradan reunasta kiinteistölleen. Kunnossapitolain (Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta) mukaan kadun kunnossapito kuuluu kunnalle, mutta tontinomistajan velvollisuutena on vastata tonttiliittymän kunnossapidosta. Tontinomistajan velvollisuutena on pitää tontin kohdalla oleva jalkakäytävä käyttökelpoisena poistamalla jalankulkua haittaava lumi ja jää sekä huolehtia liukkauden torjumisesta ja liukkauden torjumiseen käytetyn kiviaineksen poistamisesta jalkakäytävältä. Lisäksi tontinomistajan velvollisuutena on tarvittaessa poistaa jalkakäytävälle tai sen vierelle kertyneet lumivallit sekä pitää jalkakäytävän viereinen katuojja ja sadevesikouru lumettomana ja jäättömänä. Tontinomistajan kunnossapitovastuuseen kuuluvat myös rummun auki pitäminen ja aurausvallien poistaminen.

Lainsäädännön mukainen vastuuperiaate on käytössä muiden kuntien tapaan myös Kemijärven kaupungissa. Vastuujaon mukaisesti kadun kunnossapidon vahingonkorvausasiat ja toimenpidevastuut ovat selkeitä. Valtion teiden talvikunnossapidossa Liikennevirasto noudattaa myöskin samaa käytäntöä. Kemijärvellä tekninen palvelualue tekee erillistä maksua vasten polanteen poiston asemakava-alueen katuverkolla pihaliittymien osalta 1-2 kertaa vuodessa talven olosuhteista riippuen.

Nykyiseen auruskalustoon ei ole saatavana lisälaitetta, joka puhdistaisi liittymän tarvittavalla aurausnopeudella siten, että liittymään ei synny aurausvallia. Liittymien aurausvallien puhdistaminen vaatisi erillisen auruskierroksen ja erillistä auruskalustoa. Nykyinen kunnossapitokalusto ei kerkiä pysähtelemään liittymiä puhdistamaan, jotta kadut saa aurattua kohtuujassa. Kemijärvellä auruskalustona käytetään kuorma-autoja ja pyöräkoneita, josta kuorma-auto ei sovellu liittymien auraukseen, vaikka siihen asennettaisiin lisälaitteita. Pyöräkoneeseen on saatavana kaappareita ja kääntyviä auroja. Lisälaitteiden käyttö edellyttää liittymiin pysähtymistä tai aurauksen hidastamista. Aurauksen hidastaminen aiheuttaa nopeuden hidastumisen, jonka takia auralla ei saada nostettua lunta aurausvallin päälle ja sen yli aiheuttaen lumen valumisen aurattavan väylän reunaan, jolloin aurattavat väylät kapenevat. Lisälaitteet toimivat alkutalvesta, jolloin lunta on vähän ja aurausvallit ovat matalia. Aurausvallien kasvaessa lisälaitteet menettävät tehoaan ja lumi purkautuu liitty-

miin ja keskitien puolelle, jolloin väylä joudutaan auraamaan uudestaan.

Kemijärvellä aurattavia liittymiä asemakaava-alueella on noin 2000 kappaletta. Kaupungin toimesta aukaistuna liittymien kunnossapito toisi arviolta n. 80.000–100.000 € vuosittaisen lisäkustannuksen. Kustannuksiin on laskettuna pelkkä liittymän kunnossapito. Kustannuksiin ei ole laskettu lumien poissiirtoa ja poisajamista, todennäköisiä vahingonkorvausasioita postilaatikoiden, pensaiden ja muiden rakenteiden osalta. Liittymien kunnossapito vaatii aurauksen lisäksi myös henkilöresursseja seurannan, laatutason, toteutuksen ja mm. vahingonkorvausasioiden hoitamiseksi.

Liittymien aurausvallin poistaminen on osa tavanomaista kiinteistön kunnossapitoa, jonka lain mukainen hoito kuuluu kiinteistön omistajalle. Kaupungin alkaessa hoitamaan kiinteistön omistajan velvoitteita tulee ottaa huomioon myös kunnossapitovelvoitteen mukana siirtyvät vastuut. Lisäksi liittymien aurausvallien kunnossapito tulisi tällöin olla saatavilla kaikilla kuntalaisilla ml. haja-asutusalue epätasa-arvon välttämiseksi. Mikäli liittymien aukaisu otetaan kokonaisuudessaan kaupungin hoidettavaksi, pitää kaupungin talousarvioon tehdä 250.000 €:n määrärahavaraus. Liittymien aurausvallien aukaisuihin kuntalaisilla on mahdollisuus ostaa useita eri Kemijärvellä toimivien yritysten tuottamia kunnossapito palveluita.

Liittymien tukkeutuminen kadun ja tien aurauksen yhteydessä aiheuttaa keskustelua joka talvi ympäri Suomea. Kemijärvelläkin asiaa käsitellään jollain tasolla vuosittain. Asia nousee puheenaiheeksi etenkin runsaslumisina talvina. Liittymien aukaisu liikenneväylien aurauksen yhteydessä on asia, johon Kemijärven ohella muutkaan kaupungit eivät ole löytäneet sellaista aurausteknistä ratkaisua, joka ei vaatisi kaupungilta suurta rahallista lisäpanostusta.

Päätösehdotus (palvelualuejohtaja): Tekninen lautakunta päättää merkitä saapuneen aloitteen ja esittelytekstin tiedokseen ja päättää, ettei aloite anna aiheutta jatkotoimenpiteille.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi: Kaupunginhallitus